

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Alegerile sinodale.

Voim să ne ocupăm de astă-dată cu alegerile din cler la sinodul archidiececan, și să vedem cum ni-se presintă ele, dacă considerăm numărul celor îndreptățiți la alegeri în raport cu al celor, cari faprice au și exerciat dreptul electoral activ.

Să luăm cercurile electorale, după cum sunt ele împărțite astăzi.

În cercul I. al Sibiului îndreptățiți la alegere au fost 65, de fapt s'au folosit de dreptul electoral 34 va să dică 52%.

În cercul II. al Seliștei, îndreptățiți 43, votanți au fost 37, în percente 86.

În cercul III. al Sebeșului numărul celor verificați pentru votare 43, de față au fost 27, adică 62%.

În cercul IV. al Albei-Iuliei îndreptățiți 49, prezenți la actul alegerii 26, adică 52%.

În cercul V. al Devei verificați în listă 54, prezenți la alegeri 27, tot mai jumătate, adică 50%.

În cercul VI. al Hațegului, numărul alegătorilor a fost 35, la alegere au fost 15, adică 42%.

În cercul VII. al Iliei îndreptățiți la alegere au fost 36, faprice s'au folosit de drept 16, va să dică abia 44%.

În cercul VIII. al Geogiului numărul alegătorilor verificați a fost 45, la alegere s'au prezentat 22, adică 40%. În fapt au votat numai 15, va să dică abia 33%.

În cercul IX. al Zarandului alegători verificați au fost 47, prezenți la alegere 17, va să dică 36 de percente.

În cercul X. al Abrudului alegători sunt 36, au ales 20, în percente 61.

În cercul XI. al Turdei alegători sunt 48, la alegere s'au prezentat 27, adică 56%.

În cercul XII. al Clușului din 46 de alegători s'au prezentat numai 12, va să dică abia 27%.

În cercul XIII. al Solnocului cu alegători din cler 60, abia s'au prezentat 16, în percente 26.

În cercul XIV. al Bistriței cu 46 de alegători s'au prezentat la colegiul electoral 11 alegători va să dică 21%.

În cercul XV. al Târnavei alegători sunt 64, la colegiul preoțesc s'au întrunit 42, adică 65%.

În cercul XVI. al Sighișorei alegători verificați au fost 55, din acestia s'au prezentat 26, adică 45%.

În cercul XVII. al Treiscaunelor din 39 de alegători s'au prezentat numai 16, adică în percente 41.

În cercul XVIII. al Brașovului cu 31 de alegători abia s'au întrunit la colegiul electoral 18, va să dică 58%.

În cercul XIX. al Branului cu alegători 43, au ales numai 16, adică 37%.

În cercul XX. al Făgărașului din 56 de alegători prezenți au fost 27, în percente 48.

După gradurile percentelor mai mulți alegători s'au prezentat în cercul Seliștei (86%) și mai puțin în cel al Bistriței (21%).

Peste jumătate abia s'au prezentat în 7 cercuri electorale, în celelalte 13 aflăm, că cei prezenți au fost sub 50%.

Este evidentă deci o neparticipare bătătoare la ochi, și acesta trebuie să ne însufle îngrijiri, deore-ce ea se manifestă în cler.

Este sânt dreptul electoral activ, abia numai la 3 ani se dă ocaziune clerului nostru de a se folosi de acest drept, și noi suntem datori să facem statistica, care o am făcut și asupra acestei triste aparițiuni ca să provocăm o discuțiune publică.

Vom fi inai norocoși acuma, ca și în erna trecută, când din incidentul alegerilor la congres am sulevat această cestiune, nu putem sci.

Una o anticipăm încă de acuma.

Noi credem, că e datorința clerului nostru de a da pe față eventuala nemulțămire, care dără ar exista, fie nemulțămirea din incidentul arangiarilor cercurilor electorale, și respective a locului de scrutiniu, fie din cauza comunicațiunei greoie, fie din cauza timpului nepotrivit al alegerilor. Ori cari ar fi cauzele acestei triste apari-

țiuni ele trebuiesc arătate, ca să le cunoșcem, să le scim aprefia, și să putem delătura răul, să-l putem stirpi din rădăcină.

Scim și noi din experiența proprie, că arondarea actuală nu este tocmai cea mai perfectă, nici a protopresbiteratelor, nici a cercurilor electorale, de aceea provocăm discuțiunea încă de acuma, spre a cunoșce neajunsurile, a stărpi răul, și a lua un nou avânt în acțiunile noastre și în cele electorale.

Revista externă.

Preste câte-va zile probabil se va începe și blocarea porturilor grecesci. Inceputul se va face cu blocarea Pirreului și a sinului korințic. Blocarea portului Volo va rămânea afară din combinațiune și acesta din considerațiune, că s'a sistat transportarea de alte trupe pe această linie de comunicațiune la hotarele Turciei spre Tesalia.

Blocarea porturilor grecesci se explică cu ținuta ostilă a Greciei față de Turcia și față de ultimatul marilor puteri de a se retrage cu totul de pe insula Creta, lăsând pacificarea acesteia cu totul în grija acelorora.

Trupele marilor puteri de pe insula Creta nu se simțesc prea bine și admiralii acelorora au cerut dela guvernele lor întărirea lor, căci altecum nu se simt nici în siguranță, necum se-și pôtă împlini misiunea pentru care au fost trimise acolo.

Se dice, că admiralii marilor puteri vor propune guvernelor lor, ca să denumescă pentru Creta un guvernator cu putere deplină, care însă se nu fie ales nici dintre greci, nici dintre turci.

Se mai dice, că Pôrta a trimis o notă tuturor puterilor europene, prin care le rögă, ca să abdică dela ulterioară intervenție în cestiunea cretană și să lase pacificarea insulei cu totul în mâinile ei. Agentul grecesc dela Constantinopol încă ar fi de această părere, și se dice, că s'ar fi exprimat,

că în privința pacificării mai iute s'ar fi învoit Grecia cu Turcia, dacă nu ar fi intervenit puterile europene.

Opiniunea publică din Germania începe a se exprima și ea în contra cooperării mai departe în contra grecilor în cestiunea cretană, și acesta din cauza, că cooperațiunea de până acum mai mult a stricat, decât s'imbunătățit starea lucrurilor de acolo.

De altă parte se vestesc și aceea, că Turcia nu vrea să pertracteze cu Grecia fără consensul marilor puteri și să-i cedeze Creta pentru o sumă ore care.

În tot cazul, cestiunea orientală continuă a fi de tot încurcată și pericicolul unui resbel între Grecia și Turcia nu pare a fi cu desăvârșire delăturat.

Puterile europene admoniează și amenință acum pe Grecia, acum pe Turcia, ca să se liniștescă, dar nu iau nici o decisiune pozitivă, carea să impună, nici uneia, nici alteia.

Atâta însă se pôte prevedea, că pace durabilă nu va fi, până când nu se va satisface pe deplin dorințelor tuturor popoarelor apăsate.

Și aci e nodul gordian al cestiunei orientale, pe care puterile europene, seu mai bine dis unele popore domitoare peste alte popore, nu vréu al deslega conform dorințelor acestora.

Va veni însă un timp, când totuși va trebui deslegat conform dorințelor acestora, dacă nu vor persista și mai departe în îndărătnicia lor și nu vor aștepta ca acestea să-l deslege după cum ele nu doresc.

*

Din Viena se telegrafază, că primariul orașului, Strobach, a demisionat, conform promisiunei făcute la alegerea sa de atare.

În consecință alegerea lui Lueger de primariu e ca asigurată, ér ca prim vice-primar va fi ales ér Strobach.

Deci antisemiții se întăresc. Și e bine așa.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Nr. 395.

Preacucernice protopope Kir Lazare!

Crăescul guvern prin intimatul său dela 30 Iulie a. c. Nr. 6408 mi-a arătat, precum mărirea preasfințita sa făcând din prilej o întrebare pentru litiile seu umblarea în zilele praznicelor cu prapori, ore nu s'ar putea aședa umblarea litiilor la noi la cei neuniți? În puterea rescriptului împărătesc dela 30 Iulie a. c. Nr. 6408 această statornicie și nemișcată au făcut și întărită tēguelă, ca într'un an să se pôtă umbla cu litiile de patru-ori, iar nici de cum împrejurul hotarului parochii să iasă, adică întâiu la 6 Ianuarie, a doua la ziua Pascilor, a treilea după prilejul vremii, la evanghelistul Marcu și a patra la hramul bisericeii, care împărătescă rēnduélă arătându-ți și trimițându-ți un exemplar pentru bună îndreptare, vei avē datorie tuturor preoților din protopopiatul tău a însciința, ca să se într'armeză

aședări acesteia, care și stăpânirii politicesci este poruncit luare de sēmă întru petrecerea rēnduēlii acesteia a purta, și cei cari mai nainte liti ar face, ca pe trecătorii aședări acesteia și înmulțitorii obiceiurilor bisericesci, spre darea rēpsunsului se vor trage și pedepsă vor lua.

Sibiu, 29 Iulie 1786.

Gedeon Nichitici.

Nr. 352.

Preacucernice protopope Kir Lazare!

După-ce așa fiind întrēga diecesă seu episcopatul nostru întru 31 de protopopiate și întru 940 parochii și peste acestea încă întru 41 parochii adică întru tot 981 împărțit, și despre aședarea lor planum seu conscripție făcută la 10 Ianuarie a. c. înaltului crăescului guvernium am trimis și prealaudatul guvern sub 10 Februarie a. c. Nr. 431 curții împărătesci pentru cercetarea și întărirea și aședământ au trimis. Deci acuma înaltul crăescul guvern prin intimatul său din 18 Maiu a. c. Nr. 3462 trimițându-mi și decretum împărătesc tipărit la 18 Aprilie a. c. mi-au arătat, precum a sa preainălțata mărire împărătescă nu numai cei 31 protopopiate și 981 parochii, după cum am fost noi rēnduit și aședat și împărțit, și ca să rămână așa au poruncit, ci

pe deasupra au rēnduit și acesta, precum de acum înainte vor fi datori poporeni preoților sei în tot anul pentru traiul lor a da câte o ferdelă de grâu seu două de cucuruz, vēduvele pe jumătate seu în curgătoriu prețiu cu bani a plăti, carele ca să aibă statornicie a sa și omenilor fēste-cărei parochie să însciințeze, la cinstita tablă asemenea acestei consignații alta o am trimis, poftind după preainalta poruncă, ca dintru tisturii sei pe unul să rēnduēscă și împreună cu sfinția ta la tôte locurile să vestescă, pentru care tistul însciințându-le și cu dēnsul însoțindu-le din loc în loc omenilor puteți vesti și spre cuviinciosă ascultare și împlinirea înaltei aședări cătră binele vostru și a tuturor razimătorie îl sfătui și așa după adăugata consignație de înainte cu parochia preoții aședăți așa și satele cu numărul caseilor, care sunt în protopopiatul tău vei înțelege, și de dēnsii grijă și samă ai să dai. Pentru primirea căreia și împlinirea poruncitului comision însciințare ai să-mi faci.

Sibiu, 22 Iulie 1786.

Gedeon Nichitici.

(Va urma.)

Chestiuni bisericesci.

III.

Înainte de a desvolta mijlocele, ce ar fi a se întrebuința, pentru a se pute a afacerilor din parochii un avânt mai însemnat, află cu cale a precisa punctul meu de privire dela întrebarea cardinală: Este ôre apt constituționalismul nostru, pentru ca în cadrul lui să se pôtă deslega tôte problemele bisericesci și culturale?

Rog a fi scusat, când cu astfel de întrebări pășesc înaintea stimatului public. Răspunsul, se scie, la tot casul are să fie afirmativ; și decă totuș întrebuințarea o fac, o am făcut de aceea, ca să pot pune în lumină adevărată valôrea Statutului organic și importanța lui pentru biserica noastră.

„De acuma nu vë mai chem pe voi slugi, că sluga nu scie ce face domnul său; ci pe voi v'am chemat prietini, căci tôte cele ce am audît dela Tatăl meu am arëtat vouë“. (Ioan) Pentru ce a grăit astfel Iisus învătăceilor săi, când era să se despartă de ei? Un moment psihologic de mare importanță zace depus în aceste cuvinte. Dăeșcul Iisus, cunoscînd ca un atotștiutor ce era, natura omenescă, a prevădut, că cu servitori, cu ômeni inconșcii demisiunea lor, învățăturile sale vor fi numai sëmënța aruncată pe petriș, nu se vor pûtă lăți, nici ródă vor aduce.

„Când eram în lume eu îi păziam pe ei“, dîce într'alt loc Iisus. Care va să dîcă, apostolii în tot decursul activității pămîntesci a lui Iisus erau într'o așa dependență de învățătorul lor, că cu dela sine îndemn nu făceau nimic, nici sciau ce trebuiesc făcut. E ușor de înțeles, că rëmânînd ei și după mórtea Mîntuitorului tot în o așa stare, opul mîntuirei nu ar fi fost cu puțință a se duce în îndeplinire pôte în vecii vecilor. A fost trebuință să se facă ei independenți și să li se dea și orientarea trebuincioasă în misiunea lor. Iisus a făcut-o, i-a pregătît pentru o mare misiune. Prin ridicarea acêsta din starea lor, putem dîce, umilită de mai înainte, s'a stîrnit în Apostoli și ambiția nobilă de a munci, care ambiție se cere în ori-ce fel de activitate, și fără care nici un lucru măreț în lume nu s'a putut sêvîrși.

Care a fost urmarea, o simțim și vedem cu toții.

Spiritul Statutului organic tinde spre acest scop. S'a ridicat din starea sa de jos elementul laic (poporul) ca să fie factor nu subordonat, cum era mai înainte, ci ca factor de sine stătătoriu cu sferă întinsă de activitate; s'a stimulat, cum s'ar dîce, pentru-ca cu însuflețire să-și pôtă da tot sucursul în folosul bisericeii și aședămintelor ei culturale.

Deci importanța Statutului org. și valôrea sa morală-culturală este mai pe sus de ori ce dispută. El tinde a forma din fie-care membru al bisericeii un distins campion al ei, care nu numai ține la biserica sa și tinde la realizarea scopului ei sublim, dar care pôte rezista ori-cărui vîfor, descare-se el din ori-care parte se va descărca.

Între împregiurările nòstre momentul din urmă nici se pôte din destul apreția. De vëcuri biserica ortodoxă română a fost numai tolerată și astădî se află singură. Jur împrejur încunjurată de inimi, nicăiri nici un amic, ea nu se pôte răzîma pe ceva ajutor din afară, nici legături nu are de așa natură, care în vreme de nevoi i-ar pûtă fi de folos. Singurul razim, singurul ajutor este ea însăși; la nime la altîi, în timpuri grele — care vedem, și acuma trec peste noi — nu pôte apela decă la proprii săi fii.

Elementului laic nu-i trebuie să-și recunoscem numai importanța, ci avem datorința a folosi tôte mijlocele, cari pot pune poporul în poziția de a-și pûtă cu succes validita influența sa în cadrul Statutului org. Și o mai mare

și în consecunțele sale funestă greșelă n'ar fi pentru biserica nòstră ca aceea, când din ceva interese meschine ar eși la suprafață veleități, tendențe în acea direcțiune, ca cercul de activitate al sinodelor parochiale să rëmână în stadiul, în care se află său să se și mai restrîngă. O asemenea greșelă amar s'ar rësuna.

Din fericire de acêsta nu avem să ne temem. Totul ce e de făcut, e să căutăm poporul a-l familiarisa cu constituționalismul bisericesc și a excita interesul său față de afacerile bisericesci și culturale.

Scopul ar pûtă fi ușor ajuns, când ar succeda a forma în popor o conștiință vie despre întreg organismul nostru bisericesc și tendențele lui dimpreună cu mijlocele trebuincioase la a-jungerea scopului, tîndînd a sădî și fortifica în același timp religiositatea și moralitatea în popor, precum și alipirea de maica sa: biserica și tradițiunile ei.

Tochmai formarea unei astfel de conștiințe a fost și este impedimentul, pentru care constituționalismul nostru n'a putut progresa, după-cum s'ar fi cerut; și nici va progresa cîtă vreme impedimentul va exista.

Conștiința poporul trebuie formată. În teorie ușor lucru, greu în praxă. Singură Minerva a putut sări deodată gata din creerii lui Iupiter, alta nimic în lumea asta nu se pôte forma dintr'o vorbă-doue. Trebuiesc timp, trebuie și plan de muncă.

În dîou direcțiuni ar trebui împărțită activitatea nòstră: o direcțiune privește viitorul, alta folosirea corectă a prezentului și a momentelor sale.

Viitorul, se înțelege, ne silesce a cugeta la generațiile mai tinere ale poporului și la acele persoane, cari vor fi chemate în viitor a conduce destinele bisericeii și a școlii: preoții și învățătorii.

Încât pentru prima parte, am de notat următoarele: Planul de învățămînt din școlile populare trebuie să fie întocmit de așa, ca întreg învățămîntul să fie educativ, nobilitînd sentimentele religioase-morale a tinerimii și cultivîndu-i caracterul în direcțiunea de a urma și realiza scopuri mărețe, desvoltînd și simțul de jertfire a lor. În școlă să domnescă o disciplină coreșpunďătoare, care se facă posibilă aplicarea cunoștințelor căștigate și să desrădăcineze în același timp și datini rele, stîngace. Ca un moment de mare însemnatate trebuie apoi considerat învățămîntul din istoria și constituția bisericească, dîndu-i-se o mai mare extensiune. La elevii mai înaintați întreg învățămîntul să se concentreze în jurul statutului organic, și anume partea referitoare la parochii. În școlă de repetiție și cu adulții se pot, și e de lipsă, a se face și exerciții practice din constituție, în scopul de a se familiarisa cu ea și a-i pricepe formele.

Se pot da teme și deslega probleme în ocupațiuni private din acêstă materie.

Tôte să se facă însă într'un mod atrăgător și ușor, ca elevii să capete gust și cu plăcere să lucre, nîsuind mai ales, ca durabilitatea și intensitatea lucrării să fie pentru tótă viața lor asigurate.

Sunt convinși, că pe lângă astfel de mijloce, generația viitoare va fi deja cu trup și suflet în serviciul bisericeii și școlii.

În a-jungerea scopului acêstuia trebuie întocmită și pregătirea fiitorilor bărbați și stâlpi ai bisericeii. Aci fără voe trebuie să mē opresc la institutul „Andreian“. Un domn sub titlul „Afaceri bisericesci“ fôrte nimerit a descris însușirile unui preot, în unul din Nrii mai recentî ai „Tel. Român“. Mē întreb: Ôre preotul și învățătorul nostru poșede asemenea însușiri? Ôre aplică-le în viața practică? și ôre nu el pòrtă la multe vina?

Fără a voi să provoc resens, trebuie să constat un lucru! Alte confesiuni,

nominatim romano- și greco-catolicii, în seminarele lor tórna un astfel de spirit în candidații lor, care este egal cu fanatismul, său de e mai plăcut așa, cu bigotismul (iesuitismul). Se și observă în popor acest spirit. N'am nimic contra, ba din punctul de vedere al bisericeii respective aprob. Mē dore însă, vëdînd că la noi nu este așa. Cunosc preoți, cari în loc de a cultiva religiositatea, în loc de a sădî în popor spiritul tradițiunilor bisericesci, — ei înșiși exceléză prin un suveran dispreț față de tot ce e religios, disprețuind și datinele bune ale poporului, și dînd ansă la imoralități. Nu putem pretinde dela popor să lumineze el, când povățuitorii îl duc la întunerec.

Ce a făcut său ce face institutul nostru „Andreian“ pentru stîrpirea bu-ruenilor din ogorul bisericeii? — Nu vreau să discut asta. Pentru scopul nostru accentuez însă, că ar fi bine să se întroducă un spirit mai bisericesc, în institut. O mulțime de tineri din tôte unghiurile se întrunesc, cu diferite aplicări și stări culturale și dela diferite institute de învățămînt. Sunt și de aceia, cari în sufletul lor sunt atești, și numai din necesitate se aplică ca preoți și învățători. Ei comunică reciproc și duc în ispită și pe cei mai buni.

Se simte cît de colo acest spirit. Deci în învățămîntul din seminar să se pună mult preț pe formarea caracterului religios, fortificîndu-l prin aceea, că se pune cît de mult pond pe „revelațiunea divină“, aducîndu-se în același timp doveđi reale și pipăibile întru sprijinirea ei, și combătînd tot cu același metod ateismul, panteismul și mai scie D-șeu cîte tôte. În timpul nostru mai folositor este acest moment în instrucțiunea religioasă, decăt polemizarile cele multe dogmatice. Dacă acele nu se pot omite din învățămînt, apoi acesta să pretinde. Inimicii înverșunați ai bisericeii nu sunt bisericele creștine surori, (cari ar trebui să se sprijinescă reciproc), el este ne-confesionalitatea et tutti quanti.

Apoi retorica ar trebui să se propună nu numai în teorie învățîndu-se formele retorice. Praxa — praxa, etă ce face pe preotul orator bun. Demosthene au cu ajutorul teoriilor a devenit unul din cei mai mari oratori ai lumii? Nu! Un preot modern de dîou lucruri are trebuință: însuflețirea pentru chemarea sa și capabilitatea de a pûtă inspira și pe alții (publicul). Spre a-și pûtă împlini chemarea, trebuie din seminar pregătît, și nu lăsat în mîna sorții: Va vedé el ce face, eșînd în praxa vieții. Căci cei mai mulți nu fac nimic, său când necesități sunt, la unele ocațiuni date a-și ridica glasul, de regulă o fac sfîindu-se și țesînd la vorbe și frase puîn lămurite. (Tótă onôrea excepțiunilor.)

O școlă practică de retorică bine condusă lângă seminariul nostru, nu numai e de dorit, dar ca un absolut postulat de viață pentru biserica nòstră, ea se impune. Când seminarului i-ar succeda a trimite în viața constituțională bisericească tot bărbați devotați, apostoli și misionari, — atunci sunt convinși, și numai atunci, că lucrurile pot lua altă față în parochii, și sôrtea bisericeii este și rëmâne asigurată pentru totdeauna.

Cei chemați ar fi bine să mediteze asupra acêstui punct până încă nu e prea tîrđiu.

Din parlamentul magiar.

Sedînța dela 27 Martiu n. 1897.

Primul orator, Gulner Gyula polemiză cu contele Csáky, carele dîșese ieri, că e mulțumit cu stările create dela anul 1867 încôce. Și el ar fi mulțumit, dacă tôte instituțiunile puse în vedere în legile de atunci ar fi deja îndeplinite și Ungaria ar fi independentă, dar așa dînsul nu consimte cu cele dîșe de contele Csáky. Statismul Ungariei

nu e scos la ivélă în de ajuns și acêsta s'a dovedit la tôte ocașiunile, când ar fi trebuit să fi fost manifestat înaintea străinătății, ba chiar și în țără e de tot ascuns și batjocorit chiar. Limba maghiară nu e considerată de ajuns, și nu mai cu sēmă în armată. Sistemul actual de guvernare e periculos intereselor țerii și nu asigură viitorul. (Adevărat, dar' nici partidul d-tale nu l'ar asigura, până când tinde la maghiarisarea naționalităților nemaghiare. Red.)

Decadența morală și materială e înspăimîntătoare. (Cum nu, când introduceți legi ca cele despre neconfesionalitate și cheltuiți banii țerii pentru matricule de stat și alte flêcuri în speranța, că ne vëți maghiarisa! Red.)

Miasmele corupțiunii au infectat tótă viața publică și privată din Ungaria în urma actualului sistem de guvernare, la care n'are nimeni ce căuta nici un léc de îndreptare, căci nici nu e ascultat.

Și tot pe córdă acêsta o a mînat încât a umplut de gróză chiar și pe cei dela guvern.

Următorul orator a fost Nagy Mihály, carele ia în apărare guvernul și partidul liberal, dela putere. Atât i au fost însă de exagerate laudele la adresa guvernului, încât a produs ilaritate generală în sinul opozițiunii, ba chiar și unii dintre mameluci nu se simțu bine sub „povara“ lor.

După pauză ia cuvîntul Polonyi Géza, eroul acêstei sedînțe, și îndată dela început, începe a sbiciui în toți deputații de alt partid, cîți au vorbit până ac. Lui Nagy îi impută nemodestie, fiind deputat tînăr și în primul său debut a și încercat a trage în tîna celebrități parlamentare, vii și morți, și îl întrebă, că nu e deja și pensionist? Lu Molnár și partidului popular îi impută, că e reacționar, și îl satirizéză. Êr contelui Csáky îi impută, că laudă prezentul, până când trecutul din punct de vedere național maghiar e superior acêstuia. (Cum nu! Aprobatele și Compilatele dór nu de gēba au fost legi maghiare pentru asuprirea bisericeilor și naționalităților nemaghiare. Red.) În cele următoare desvöltă cu mult succes teoria incom-pabilității arătînd cît e de atacată prin actualul guvern, și arată la o nouă cauză a decadenței parlamentarismului nostru, carea nu e alta, decăt incapacitatea politică personală a actualului ministru-președinte baronul Bánffy Dezső. Nu primesce budgetul.

După unele reflexiuni în chestiune personală din partea lui Nagy, Molnár și contele Csáky la vorbirea lui Polonyi, ia cuvîntul contele Tisza în chestiunea apropiatiunii și apărînd și guvernul în contra atacurilor oratorilor antevorbitori din opozițiune, sedînța se încheie.

Din protopresbiterate.

Martî în 11/23 Februarie, anul curent, s'a ținut sinodul protopresbiter al tractului Sibiului, sub presiul venerabilului protopresbiter Ioan Papiu, carele a deschîș sedînța prin următoarea instructivă cuvîntare:

Onorabil sinod protopresbiteral,

Stimaților Domni și iubiților frați!

„Amēsurat datinei străbune am implorat la timpul său darul Duchului sânt după ritualele bisericeii ai cărei fii credincioși ne mărturisim, și înzestrați din nou cu plenipotențe din încrederea și iubirea fraților coreligionari ai noștri din protopresbiteratul Sibiului, ne-am întrunit în acest moment solemn reprezentanții clerului și poporului să ne consultăm asupra trebuințelor, cari se recer pentru promovarea intereselor bisericesci, școlare, și materiale ale credincioșilor noștri, și împreună să combinăm mijlocele pentru susținerea vađei și autonomiei bisericeii în cadrul legii fundamentale, Statutul organic.

Misiunea nòstră, Stimaților Domni, este prea frumósă, dar ea este și mult dificilă, cu deosebire astădî în aceste dîle de crisă generală.

Statutul organic este opera celor mai luminați bărbați ai bisericeii ortodoxe române din întręga mitropolie, și bazele acêstei legi fundamentale ne indică principiul de libera desvoltare pe tôte terenele de cultură și progres intelectual, moral și material. Congresul național bisericesc dela 1868 sub impresiunea atmosferei blânde din anii 1862 și 1864 vëdînd biserica emancipată, și dorința pentru

reînființarea metropoliei realizată, nu pute să nu se încălzească de acel moment înălțătoriu, și membrii lui priveau viitorului bisericii deplin asigurat; ochiul desfătat în privirea momentului nu vedea decât rațele unui soare luminos pe întreg orizontul bisericii, și cu încredere visau de un viitor liniștit, păcine și mult promițător; abia peste un deceniu însă s'au desilusionat, când la 1879 legea pentru introducerea obligatorie a limbei magiare în școlile populare și peste 4 ani în școlile medii au făcut primul asalt asupra fortăreței în care s'au fost asigurat, și de aci înainte loviturile au urmat una după alta în intervale repeșite cu iuțală uimitoare. — Orizontul s'a întunecat din nou, încât ochiul cel mai ager astăzi nu pătrunde prin ceața grosă, nici cea mai mică țară de vre-o rață lăcătore, totul este întunec, necă, așa, că nu mai suntem siguri de nimic.

Cu toate acestea, datorii suntem să mergem înainte, să lucrăm, să muncim cu sîrguință, ca să ne ocrotim instituțiile bisericesti în cadrul Statutului organic față de toți aceia, cari cu viclenie tind a ni le slăbi; la acesta avem trebuință de multă precauție, dar și de rezoluție de bărbați prudenți, rămânând fermi în credință, că toate unelțile viclene și silințele contrariilor se vor frânge de rezistența noastră bărbătească. Părinții noștri n'au fost mai norocoși decât noi, și totuși au învins și ne au lăsat de moștenire religiunea, limba și datinile străbune de cari se nu ne lăpădam nici pentru o lume întregă de avari trecătoare; se învățăm și limbile străine, dar inima se ne rămână română.

Ță problema noastră, Stimați Domni și iubii frați, ca reprezentanți ai clerului și poporului, se ne silim aici a combina mijlocele pe cari le credem, că sunt în folosul singuraticelor comune bisericesti, că așa în comună se nisum a capacita, a lumina și a convinge poporul, că precum fericirea vecinică din ceea lume numai prin credință în adevăratul Dumnezeu împreună cu fapte bune și-o poate omul agonisi, așa și norocirea și bunăstarea lui de pre pământ numai prin alipirea lui de religiunea în carea s'a crescut și de limba în carea s'a născut și-o poate asigura. Sunt multe ispitele din zilele noastre, și nu lipsească nici prorooci mincinoși, și decă se va lăsa amagit, ușor va căde în cursele lor. Să ne angajăm dară noi cei puși de acest popor în fruntea lui a-i da povețele de cari are lipsă. Bisericile se fie împodobite, și în zile de Dumineci și praznice pline de credincioși; școlile provădute cu cele de ipsisă și prelângă învățători buni se fie bine cercetate de copiii poporului, — și atunci moralitatea și religiositatea va spori în popor, ță tineretul în învățătură, străinul viclen nu va pute pătrunde în sinul lui, și prorooci mincinoși se vor rușina a se apropia de el.

Aceste datorii de reprezentanți ai poporului le avem unul fiecare din noi, cu deosebire aceia, cari venim în atingere cu poporul dela sate, și în special reprezentanții eșii și venii între noi din sinul poporului, pe cari îi săluta cu dragoste în mijlocul nostru; după cari dorind lucrărilor noastre cele mai bune rezultate, sesiunea prezentă a sinodului nostru protopresbiteral pentru anul 1897 o declar de deschisă.

Din raportul prezentat de presidiu relevăm următoarele constatări și date statistice:

Activitatea organelor noastre bisericesti în cadrul contemplant de Statutul organic de prezent se prezintă într-o iconă foarte palidă și cauza acestei stări e: parte indeferentismul celor chemați a lucra în prima linie, apoi lipsa de mijloce materiale. Multe protopresbiterate n'au nici atăta avere, cât se procure blanquettele pentru rațiocinii. Totă răspunderea se pune însă în sarcina protopresbiterului.

Toate afacerile de birou au fost purtate numai de protopresbiter cu ajutorul învățătorului pe care l'a remunerat din al său propriu.

Scaunul protopresbiteral a ținut trei ședințe pentru examinarea a trei acte electorale de preoți.

Ataceri disciplinare nu s'au ivit.

Comitetul protopresbiteral a ținut două ședințe, ambele în cauza dotațiunii protopresbiterului.

Epitropia protopresbiterală raportază, că fondul protopresbiteral decresce în urma scăării isvorului de venit din licențele de cununii din care s'a alimentat în trecut.

Numărul actelor exhibite a fost 1015, cu 100 mai puține ca în anul trecut. Acesta se explică cu împregiurarea, că corespondența cu oficiile politice s'a redus cu introducerea matriculelor de stat.

Trecând la mișcarea populațiunii, acesta în comparație cu anul precedent ne prezintă următorul tablou:

I. Statul preoțesc cu finea anului 1896.
1 protopresb. par.; 28 par.; 2 adm. par. și 3 capelani; 1 par. pensionat; creștere de 1 paroch, clerici abs. 8; parochii vacante 4.

II. Numărul comunelor matre 29, filii 6.

III. Nr. familiilor 7005(—27).

IV. Nr. sufl. bărb. 13.938, fem. 14.104, total 28.042(+195).

V. Seiu ceti bărb. 8497, fem. 6779, total 15.276(+623).

VI. Căsătorii de o religie 146, mixte 18, total 164(—18). Căsătorii numai civile 2. (Bungard, Reșinari).

VII. Nasc. leg.: b. 462, f. 403, total 865(—191)
„ ileg.: b. 42, f. 35, „ 77(+ 9)
504, f. 438, total 942(—182)

VIII. M. nat.: b. 366, f. 367, total 733(+ 36)
„ siln.: b. 18, f. 6, „ 24(+ 2)
384, f. 373, total 757(+ 38)

IX. Conviețuri ilegale 128+22.

X. Treceeri religioare: la noi 18, dela noi 6.

Făcând comparațiunea acestor date statistice decrescerea familiilor cu 27 și creșterea numărului suflitelor este explicabilă; cea dintăiu pōte proveni din casurile de mōrte și chiar din rămânerea unora la numărare după cum am experiat singuri în parochia din Sibiu-cetate; ne explicabilă e decrescerea numărului celor ce seiu ceti și scrie; acesta pōte proveni numai din nedestula atențiune la compunerea datelor statistice, pentru rectificarea carora s'au luat deja măsurile de lipsă.

Aprōpe toate comunele au urcat salariul învățătoresc la minimul prescrip de lege. Numai comunele Ruși și Slimnic n'au putut satisface până acum acestei cerințe, fōrte grea pentru biserică noastră.

Tabloul celor obligați a frecuenta școlă de toate zilele pe anul școlar 1895/6 este: copii 1768, copile 1693, total 3461(—51). Școlă de repetiție: copii 747, copile 791, total 1538(+68). Au frecuentat școlă cuotidiană: copii 1487, copile 1334, total 2821(—87). În școlă de repetiție: copii 377, copile 433, total 810(+198)=3631. N'au frecuentat școlă cuotidiană: copii 281, copile 359, total 640(+35). Școlă de repetiție: copii 363, copile 358, total 721(—128).

Cei umblători la școlă, după progres:

Distinși 679, buni 2045, debili 920, în total 3644.

După confesiuni gr.-or. 3469, gr.-cat 172, alte confesiuni 3, în total 3644.

După naționalitate: români 3631, maghiari 3, de alte naționalități 10, în total 3644.

Provăduți cu toate cărțile 2599, numai în parte 781, neprovăduți 264, în total 3644.

În protopresbiterat cu finea anului școlar tr. s'au aflat 26 edificii școlare, dintre cari 3 necorespunzătoare, în valōre de 87615 fl.; lăngă care mai adăugându-se altă avere de realități nemiscătoare de 1207 fl. și cea micșătoare (bani, hărtii de valōre și mobiliu) în sumă de 15414 fl. 97 cr., în total 104236 fl. 97 cr.; la 12 școle se află câte o mică bibliotecă, cari toate împreună dispunde 1936 tomuri de telurite cărți nespecificate după ramul științei.

Școlă centrală luată în vedere a se înființa pentru cele trei parochii din Sibiu, se află în stadiul a se pute cât mai curend realisa.

Averea proprie a protopopiatului, fōrte modestă, abia de vr'o 728 fl. 24 cr., s'a administrat cu totă conștiențiositatea.

Trecându-se la pertractarea agendelor, între altele s'a luat un conclud pentru augmentarea fondului protopresbiteral aruncându se pe comunele din protopresbiterat o repartițiune de trei categorii. După acest conclud parochiile de cl. I. vor solvi la fond anual câte 10 fl., cele de cl. II. câte 5 fl., ță cele de cl. III. câte 3 fl.

Alte concluse mai de însemnătate nu s'au luat.

Din România.

Rămășițele pămēntesci ale lui Al. Lahovari au fost înmormēntate Duminecă, cu o strălucire ce se cuvenea patriotismului, talentului și înaltelor sale virtuți.

Arare-ori s'a văduț în Bucuresci o înmormēntare atât de imposantă. Pe toate stradele capitalei era o imensă mulțime de omeni. Totă Calea Victoriei era o mare de capete. Trăsurile abia mai puteau circula pe stradele laterale.

Toate prăvăliile de-alungul Calei Victoriei, stradelor Lipscani, Carol, Academiei, Smărdan, Șelari și Calea Rahovei erau închise, ță de asupra lor, din balcon și din ferestre, falfăia tricolorul național acoperit cu zăbranic negru. Ței-colo stindarde mari de doliu falfăiau în aer. Clubul conservator a fost cernit, cluburile constituțional, agricol, Jockey, Tinerimea română, apoi casele Greceanu din cele două colțuri ale Bulevardului, „L'Indépendance Roumaine“, „Timpul“, „Epoca“, Capșa, Continental, Hotel Bulevard, etc., au arborat mari stindarde de doliu.

În fața bisericii albe staționau toți delegații din provincie. De jur împrejurul pieței erau aședate un mare număr de corōne, cari nu mai încăpeau în biserică. De-a stānga bisericii trei care mari încărcate cu țăci de corōne. Îndărătul bisericii și pe stradele laterale erau postate detașamente de toate armele, sub comanda dlui general Macarovic.

La ora 1 sosese trăsura de gală a Curții urmată de alte patru trăsuri în care se aflau dōmnele Mavrogheni și Bengescu, dōmnele de onōre ale M. S. reginei, d-na de onōre a A. S. R. principesa Maria, apoi d-nii general Vlădescu, colonelii Manu, Georgescu, l-colonel Presan, maior Gratzoski, adjutanți ai M. Sale Regelui, dl general Robescu, mareșalul A. S. R. principelui Ferdinand, I. P. S. Sa Ghenadie, fost metropolit al Ungro-Vlahiei, în ținută mare, cu marele cordon al Stelei României, apare înaintea bisericii; un murmur de mulțămire străbate prin mulțime și sute de capete se închină înaintea fostului cap al bisericii române.

În mijlocul unei liniști sepulcrale sosese familia ilustrului defunct: d-na Simona Lahovari cu cele două fiice, dl Ioan Al. Lahovari, fiul răposatului, apoi generalul Lahovari cu dōmna, d-nul Ioan și Emil Lahovari cu dōmnele.

Intrând în biserică, membrii familiei se aședă: dōmnele la stānga altarului și domnii la dreapta.

În biserică se mai aflau d-nii: Lascar Catargiu, general Manu, G. Gr. Cantacuzino, P. P. Carp, Take Ionescu, Al. Marghiloman, M. Ghermani, Efreman Ghermani, Gr. Cantacuzino, G. Filipescu, N. Filipescu, general Catargiu, Al. Catargiu, membrii corpului diplomatic, ministrii P. S. Aurelian, G. Mărzescu, V. Lascar, general Berendeu, Șt. Șendrea, Em. Porumbaru, și alți o mulțime de notabilități publice și private.

La sosirea reprezentanților Curții regale dl locotenent-colonel Georgescu a depus din partea M. S. regelui la căpătăiul catafalcului o pream frumoasă corōnă de flori naturale (christem alb și albastru).

La orele 1 și jum. începe serviciul divin oficiat de I. P. S. S. metropolitul-primat Iosif Gheorghian, asistat de P. S. S. arhierul Nifon, de doi protoerei, 16 preoți și 3 diaconi.

După terminarea serviciului divin, în cursul căruia un cor de bărbați, condus de dl G. Brătianu, a cântat tristește cântări funebre, au urmat apoi cuvēntările dlor Lascar Catargiu, G. Mărzescu, G. Gr. Cantacuzino, general G. Manu; corul întonează apoi jalcicul cântec: „Spune-mi Dōmne sfērșitul meu“ și se pune în mișcare cortegiul.

Corul elevilor seminariului întonează tristul cântec „Plâng și mă tânguesc“ în vreme ce pe care se aședau corōna M. Sale regelui, corōnele familiei și o mulțime alte.

Imposantul cortegiu s'a pus în mișcare în ordinea statorit în programul deja cunoscut.

Când cortegiul a trecut pe dinaintea palatului, MM. LL. regele și regina priveau dela o terestră din colțul palatului tristul și maistosul drum pe care l' face corpul lui Al. Lahovari. Garda palatului a eșit și a prezentat arma în tot cursul trecerii cortegiului.

Ajuns în punctul unde Calea Victoriei se încrucișează cu Bulevardul, cortegiul se opresce și dl V. Dimitrescu, în numele studenților universitari, rostese o cuvēntare.

Ajungēnd cortegiul la cimiteriu se face

o tăcere adāncă. Pe sub bolta paraclisului înaintēază jalcicii membri ai familiei — o procesiune sfāșietōre de suflēte cernite. În urmă vine clerul, care precedēază sieriul, apoi amiciei admiratorii și nesfērșitul număr de omeni recunoscători pentru serviciile fără număr pe care le-a adus țerei Alexandru Lahovari.

După-țe preoții oficiază ultima slujbă pentru Lahovari, în mijlocul unui concert de suspine au pronunțat cuvēntări de adio Al. Marghiloman, Al. G. Florescu, N. Fleva, Petru Vulcan, Arginteanu și Take Ionescu.

După-țe dl Take Ionescu termină micșătōrea sa cuvēntare, clerul întonează jalcicul cântec „Primește-ți, Dōmne, robul de a drēpta ta!“, trāmbițele znuță de despărțirea de veci și numărōsa mulțime își plătește ultimul tribut de lacrimi, cătră mult regretatul Al. Lahovari, a cărui mōrte a pus în doliu întregă țēră. Din discursurile pronunțate vom publica și noi încāt ne va permite spațiul.

Clubul conservatorilor din Bucuresci a ținut țilele trecute o ședință, în care d-nul Take Ionescu a făcut cunoscută hotărēirea comitetului partidului, de a ridica prin subscripție publică o statuă lui Al. Lahovari, care se fie terminată până la tōmnă. Șirul subscrierilor l'a început dl G. Gr. Cantacuzino cu 5000 lei.

Noutăți.

Din cauza s. sērbători „Bunavestire“, Nrul proxim al fōiei nōstre va apārē numai Joi, în 27 Martiu v. a. c.

A treia conferență publică în Brașov a avut loc Duminecă, în sala gimn. de acolo. Conferențiarul dl. Aurel Ciortea, tinerul profesor gimn. a desvoltat tema scōsă din domeniul științelor astronomice: „Din viēța stelelor“. Domnia sa a vorbit despre pāmēnt, despre credințele ce în anticitate au domnit asupra pāmēntului, despre căile pe care lumea a ajuns a se convinge despre rotundimea pāmēntului, despre raportul dintre pāmēnt și celelalte corpuri ceresci. A trecut la tractarea celorlalte corpuri ceresci, arătând minunata armonie ce există între ele; a vorbit despre revelațiile științei pe terenul astronomic, arătând până unde știința pōte se pătrundă, și unde ea devine neputincioasă, unde amuțese și e nevoită să admită existența unei ființe suprafiresci, care a creat totul și chivernisește totul, care este începutul începuturilor, cauza sa și cauza lumii. D-nul prof. Ciortea s'a purtat brav, pentru ce a și fost furtunos aplaudat.

Societatea pentru fond de teatru român a ținut sēptēmāna trecută o ședință sub presidența dlui Iosif Vulcan. S'a constatat, că până aci n'a sosit dela minister nici un răspuns la arētura făcută de comitet în privința strāmūtării la Brașov a sediului societății. Fondul societății e de 107,500 fl., afară de dividendele după 156 acții „Albina“, care fac o sumă de 1896 fl. S'au încassat taxe de membrii fundatori dela patru inși în suma dotată de 600 fl. și 50 de fl. taxă de membru pe viață. Dl vice-president V. Onițiu, a prezentat un proiect privitoriu la publicarea unui repertoriu de piese teatrale originale și traduse, pe sēma diletanților români. S'a luat la cunoscință proiectul sērbărilor ce se vor arangia din partea românilor din Orēștie cu prilegiul adunării generale, ce se va ținea acolo în țilele de Rosalii, după care proiect în ajunul sērbătorilor se vor primii oșpeții și va fi sēră de cunoscință; în țiuva primă servițiu divin în biserică gr. or. apoi șed. I., sēra concert și bal; a două ți servițiu divin în biserică gr. cat., apoi șed. II., după prānz petrecere populară; în țiuva a treia escursiuni.

Incompatibilitate. Ridicându-se în contra unor deputați dietali de ai partidului guvernamental chestiune de incompatibilitate, pe temeiul legii aduse de Deák Ferencz, guvernul a exmis din sinul său o comisiune pentru studiarea afacerii. Comisia acesta de incompatibilitate întrunindu-se în 29 c. n. a decis cu majoritate de un vot (4 contra 3) că deputații Tolnay L., Neuman Armin, Sámuel Lázár și Benke Gyula în contra cărora s'a ridicat escepție de incompatibilitate pot se și țină mandatele, și în acelaș timp și posturile la d'ferite institute. Urmēdă acum

ca dieta să purcedă și ea în conformitate cu concludul comisiunii, și deputații dietali pot fi directori de bance și să ocupe chiar și posturi plătite de stat.

* * *

Dina născerei lui Bismarck. Căcelarul de fer, despre sănătatea căruia, în timpul din urmă circulau sciri neliniscitoare, o duce acum bine. Pentru sărbătura în chip strălucit a zilei lui de naștere se fac în întreaga Germanie pregătiri enorme. Se fac deja colecte pentru procurarea de cadouri splendide pe seama cancelarului. Pe insula delungă Liegnitz încă au început să se adune cele 101 ouă de larice (rîndunea de mare), cu care locuitorii de acolo obicinuesc a cinsti în semn de omagiu pe veteranul cancelar.

* * *

Crispi investigat. La filiala din Bologna a băncii din Neapol s'a constatat defraudare mare, în urma căreia cassarul Tavilla, autorul defraudării a fost deținut momentan. În afacere a intervenit o complicație de sensație. Judele investigator a aflat de trebuință, să pornescă cercetare și în contra fostului prim-ministru Crispi. S'a născut adecă bănuiala, că Crispi a știut de daravara lui Tavilla. După o altă versiune Tavilla a declarat pe Crispi de complice la defraudare, și acesta a și fost deja ascultat. Cavaler al ordinului Anunziata fiind, Crispi nu s'a prezentat la judecătoria, ci a primit la sine pe judele investigator.

* * *

Deschiderea liniei ferate dintre Sepsi-Sângeorgiu și Ciuc-Sereda se va săvârși în 4 April nou, prin ministrul de comerț Daniel, care va fi însoțit cu acest prilej de ministrul croat Josipovich, secretariul Vörös László, presidentul director al căilor ferate ungare Ludvig Gyula ș. a. În 3 April, ungurii din Brașov în frunte cu presidentul camerei comerciale vor primi în mod festiv în sinul lor pe Daniel și soții și vor arangia în onorea lor un banchet-tăm-bălău.

* * *

Înmormântare. În 12 Martiu v. a. c. s'a petrecut la cele eterne meritul paroch din Sebeșul de sus Ioan Doican. Serviciul divin a fost săvârșit de către 14 preoți în frunte cu braval protopresbiter tractual rev. domn Ioan Cădea, care în cuvântarea sa funebrelă în mod neîndoelnic și cu dovezi a știut documenta: că răposatul în Domnul, parochul Ioan Doican, a fost unul dintre cei mai zeloși preoți ai tractului Avrigului, și că acela, în decursul serviciului său de 43 de ani, a adus mari jertfe în favorul bisericii și în interesul poporului nostru român.

Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată.

Escritura de concurs la școala de cadeți din Sibiu.

Cu începerea anului școlastic 1897/8 vor fi primiți la școala de cadeți din Sibiu aspiranți în următorul număr aproximativ, și anume:

In cursul I 30—50 elevi.

In cursul II, III, și IV, numai atâți aspiranți vor fi primiți, câte locuri vor fi disponibile.

Condițiunile de primire mai detaliate se pot căpăta dela comanda sus numitei școli în limba germană și magiară în preț de 20 cr.

Aci se vor arăta condițiunile numai în general. Aceste sunt următoarele:

1. se recere, ca respectivul aspirant să fie cetățen austriac ori ungar.
2. să aibă aptitudinea corporală recerută.
3. un trecut nepătat (purcare mulțumitoare morală.)
4. să fi împlinit etatea minimală și să nu fi trecut peste cea maximală.
5. o calificățiune corespunzătoare.
6. obligamântul, că își va procura pe spesele proprii obiectele de ajustare prescise.
7. solvirea regulată a didactului.
8. datoria de a servi peste timpul obligat de serviciu.

Etatea minimală și maximală pentru ori ce școală de cadeți dela infanteria pentru

cursul:	minim.:	maxim.:
I	14 ani	17 ani
II	15 "	18 "
III	16 "	19 "
IV	17 "	20 "

Etatea se socotesc dela 1 Septembrie. Pentru primirea în anul I. se cer însă neapărat 14 ani. Asentarea și depunerea juremântului de către aspirant se va întâmpla numai după absolvarea școlei de cadeți.

Cualificațiunea corespunzătoare, aspiranții au de a și-o dovedi prin aceea, că vor acelu la petițiune testimoniile școlare și prin depunerea unui examen de primire. Aspiranții, cari voesc a fi primiți în cursul I. trebuie să arete, că au absolvat a patra clasă gimnasială ori reală la o școală publică, sau investită cu dreptul publicității, cu un rezultat cel puțin „îndestulitor“.

Cu clasele școlilor medii sunt considerate de o potrivă și școlile civile organizate pe baza art. de lege XXXVIII din 1868, deci calificațiunea se poate dovedi pentru intrarea în școala cadeților și cu testimonii dela aceste școle.

Examenul de primire în școala de cadeți se estinde asupra următoarelor obiecte:

Limba germană, aritmetica și algebra, geometria, geografia, istoria și caligrafia, și adecă în acea extindere, în care se propun în clasele de jos ale unei școle medii.

Primirea în cursul II., III. și IV-lea se poate face numai, dacă la esamenul de primire se vor dovedi și cunoscințele acelor obiecte de studiu militare teoretice și practice, cari se propun în cursurile interioare.

Examenul de primire se va ține dela 12—16 Septembrie și este a se depune în l. germană.

Față cu aspiranții, cari vin dela școle cu limba de propunere negermană, se va pune la examen și această împrejurare în cumpănă spre facilitarea examenului; bine înțeles însă, că aspiranții trebuie: 1) să corăspundă în limba lor maternă postulatelor de mai sus. 2) să fie în scriere și vorbire atât de tari în limba germană, ca să potă urmări și înțelege prelegerile și 3) trebuie să satisfacă tuturor celorlalte recerinte științifice prescise.

Didactul este:

a). Pentru fiii oficerilor de toate armele, ai preoților și funcționarilor militari, ai suboficerilor, ai gagiștilor militari neîmpărțiți încă în nici o clasă din statul activ de pensiune și de invalizi — se va solvi anual o taxă de 12 fl.

b). Pentru fiii oficerilor în rezervă, ai oficerilor, cari sunt puși în neactivitate, apoi pentru fiii funcționarilor de curte și de stat se va solvi a taxă anuală de 80 fl.

c). Pentru fiii tuturor celorlalți cetățeni austriaci sau ungari, se va solvi o taxă anuală de 150 fl.

Fie-care aspirant primit în școala de cadeți, instruit acolo și după absolvarea școlei intrat imediat în serviciul ôstei, este conform prescrierii legii militare dator a servi în armată pentru fie-care curs al școlei încă un an peste timpul obligat de serviciu.

Cereri de primire sunt a se înainta mult până în 15 August la comanda școlei. La petițiune sunt a se acelu:

- 1) Testimoniul de botez.
- 2) Atestatul de indigenat.
- 3) Atestatul medical.
- 4) Atestatul de vaccinarea (acesta numai atunci e de lipsă, dacă vaccinarea nu se documentează în atestatul medical).
- 5) Testimoniul de participare pentru anul școlar trecut și testimoniul de pe semestrul I. și II. al anului școlastic curent.
- 6) Atestatul de moralitate (acesta numai atunci, dacă în testimoniul școlastic nu este indicată purtarea mulțumitoare morală sau dacă intrarea nu ar urma imediat dintr'o școală publică).

Cereri necomplete sau întârziate nu se vor lua în considerare.

După începerea anului școlastic, în 15 Sept., nu vor mai fi primiți aspiranți.

Comanda școlei de cadeți ces. și reg. de infanteria din Sibiu.

Ernold Brandner, m. p.
căpitan.

Stofă pentru costume bast, mătășă crudă, dela fl. 8.65 până la fl. 42.75 cr. pentru un costum întreg. — Tussors- și Shangtungs-Pongees, precum și mătășă-Henneberg negră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 cr. de metru, lucie, vârgată, moștrată, damat etc. (circa 240 calități diferite, 2000 colori și desinuri etc.). Mărfurile comandate precum și mustrele le expediază cu întorcerea poștei la casă, franco și scutite de vamă fabricile de mătășă din Zürich ale lui G. Henneberg (furnisor de curte c. și r.). Scrisorile adresate în Elveția sunt a se provede cu marcă de 10 cr., cărțile postale cu 5 cr. Comandele scrise în limba română se execută punctual.

[42] 1—4

Nr. 104/97.

[39] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei Hepria-română, protopresbiteratul Albei-Iulia, se escie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român“, conform rezoluției Venerabilului Consistoriu din 18 Februar 1897 Nr. 901 B.

Emolumentele împreunate cu acest post dau anual suma de 250 fl. v. a.

Informațiuni mai deaprobe se pot lua dela oficiul protopresbiteral și comitetul parochial.

Concurenții au a-și așterne petițiunile instruite conform legilor din vîgore în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Alba-Iulia, 4 Martie 1897.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Albei-Iulia în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau Ivan,
protopresbiter.

Ad Nr. pp. 122/897

[40] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Someșfalău, de lângă Cluș, prin această se escie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 368 fl. 25 cr. afară de venitele accidentali, cari nu sunt compute în această sumă.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vîgore, subsemnatului oficiu până la termenul prefîpt, și sunt poftiți, ca în vre-o Duminecă sau sărbătoare să se presinte la sânta biserică, spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluș, 6 Februarie 1897.

Tulin Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 317-1897.

[41] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa a III-a Păucea, lângă Mediaș, în protopresbiteratul „Târnava“, în înțelesul ordinului Consistorial Nr. 6356 B. din 8 Octobrie 1896 se escie prin această concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 459 fl. 84 cr.

Doritorii de a ocupa acest post de parochie au să-și așternă petițiile lor instruite conform normelor din vîgore subsemnatului oficiu protopresbiteral din Cetatea de baltă (u. p. Küküllővár.)

Informațiuni detaiate se pot lua dela comitetul parochial respectiv și oficiul protopresbiteral subsemnat.

Cetatea-de-baltă, 6 Martiu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Târnava în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

Publicațiune.

În urma rescriptului Inaltului Ministru de comerț Nrul 42.791 ex 1894, ambele tîrguri anuale ale opidului Biertan s'au statorit pe următoarele zile:

1. Tîrgul anual de primăveră, anul acesta și în viitor se va ține totdeauna în 17

Aprile n. 17 și tîrgul de vite împreunat cu acesta, în zilele 14 și 15 Aprile n.

2 Tîrgul anual de erna, anul acesta și în viitor se va ține totdeauna în 23 Decembre n., 17 și tîrgul de vite împreunat cu acesta, în 20 și 21 Decembre.

Ceea-ce prin acesta se aduce la cunoștința generală.

Bertan, în 20 Martiu 1897.

Oficiul comunal.

Maurer,
primar.

[43] 1—1

Nr. 545/897.

[35] 3—3

Publicare de licitațiune.

În scopul pardosirii mai multor strade în comuna Seliște se escie pertractare cu oferte închise pe 12 Aprilie a. c. la 10 ore a. m.

Ofertele sunt a se face pentru lucru cu material cu tot, s'au separat pentru lucru ori material și anume după metru quadrat, respective cubic. Întreprindătorul lucrului va avea să îngrijescă și de nivelarea de lipsă.

Operatul tehnic și condițiunile detaliate se pot vedea la primăria comunei Seliște din 28 l. c. începînd, în orele de oficiu.

La oferte e a se alătura 100 floreni ca vadiu.

Ofertele sunt a se înainta subsemnatei primării comunale până la ora defîptă.

Representanței comunale i se rezervă dreptul a alege între ofertenți.

Seliște, în 24 Martie 1897.

Primăria comunală:

Nicolau Hențiu,
notar.

Nicolau Sîrbu,
primar.

Nr. 522/897.

[36] 3—3

Publicare de licitațiune.

În scopul clădirii unui edificiu pentru judecătoria cercuală reg. și oficiul cărților funduare în Seliște, se escie prin această o pertractare cu oferte închise pe 12 Aprilie a. c. la 10 ore a. m. la primăria comunei Seliște.

Preliminarul de spese cu material cu tot se urcă la suma de 24.324 fl. 67 cr.

Planul și preliminarul de spese sunt puse spre vedere publică, până în 7 Aprilie a. c. la oficiul reg. de clădire din Sibiu și din 8 Aprilie încôce în cancelaria primăriei comunale din Seliște, unde se pot vedea în orele de oficiu.

Ofertele se pot face pentru lucru cu material brut cu tot, ori separat.

Ofertele sunt a se înainta până la ora defîptă subsemnatei primării comunale și sunt a se provede cu 5% vadiu, socotit după suma preliminară.

Representanței comunale i se rezervă dreptul de a alege între ofertenți.

Seliște, în 24 Martie 1897.

Primăria comunală:

Nicolau Hențiu,
notar.

Nicolau Sîrbu,
primar.

Nr. 1395/1897 fszb.

[38] 2—3

Publicațiune.

Prin această se aduce la cunoștință, că comuna Sinna, aparținătoare de comitatul Sibiiului, cercul Mercurei, vinde prin licitațiune publică în 28 Aprilie 1897 la 10 ore a. m. în cancelaria comunală Șina din pădurea de fag prețuită cu 111,000 fm. 3. clasa de exploatare VI „Dosu lung“ și „Dosu moirle“.

Licitațiunea e verbală, însă se admit și oferte în scris provădate cu timbre de 50 cr. și vadiu de 10% după prețul strigărei; ofertele au să se predee până la începerea licitațiunei la mâna subscrisului pretor cercual suprem.

Oferentul e obligat a declara în ofert, că condițiunile de licitațiune îi sunt cunoscute și se deobligă deplin acelor.

Prețul strigărei e pe baza prețuiri 32.079 fl.

Licitanții sunt deobligăți a depune un vadiu de 10% în bani sau în hârtii apte de cautiune înainte de licitațiune.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea la subscrisul pretor cercual suprem și la primăria comunală în Sinna în orele oficiose.

Mercurea, în 18 Martie 1897.

Pretorul cercual suprem:
Mangesius.